

Průvodka

Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0802
Název projektu	Zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Číslo a název šablony klíčové aktivity	III/2 – Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Příjemce podpory	Gymnázium, Jevíčko, A. K. Vitáka 452

Název DUMu	Liszt F.
Název dokumentu	VY_32_INOVACE_20_05
Pořadí DUMu v sadě	5
Vedoucí skupiny/sady	Mgr. Jana Sedláčková
Datum vytvoření	23. 10. 2012
Jméno autora	Mgr. Jana Sedláčková
E-mail autora	janasedl@centrum.cz
Ročník studia	druhý ročník
Předmět nebo tematická oblast	Estetická výchova - hudební
Výstižný popis způsobu využití materiálu ve výuce	Životopisný materiál jednoho z předních romantických autorů, včetně hudebních ukázek a k nim vypracované jednotlivé úkoly Inovace-mezipředmětové vztahy – Dějepis, ZSV, Výtvarná výchova

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT

reg. č.: CZ.1.07/1.5.00/34.0802

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

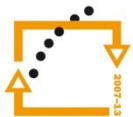
Franz Liszt

(1811 – 1886)

Výjimečný virtuoz, vášnivý milenec, geniální skladatel

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

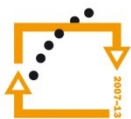
http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Franz_List_-_Komponist_Jugendbild.jpg, licence
PD

Dětství a mládí

- narodil se v Maďarsku 22.10. (prý po celý rok byla na obloze vidět kometa)
- cikáni mu předpověděli neobyčejný život
- žádost hraběte Esterházyho o peníze na vzdělání, nevyhověno
- koncert v Bratislavě, sbírka šlechticů na další géniovo hudební vzdělání
- odchod do Vídně

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

- první učitel Carl Czerny

„Jednoho rána ke mně přišel pán s chlapcem asi osmiletým. Bylo to bledé, nemocně vypadající dítě. Když hrál, kymácel se na stoličce tak, že jsem myslel, že každou chvíli spadne. Jeho hra byla zrovna tak nevyrovnaná, neučesaná, zmatená a o prstokladu neměl nejmenší ponětí. Přesto jsem byl omráčen jeho talentem. Zde zřejmě stvořila pianistu sama příroda.“

Hradecká D., Havlík. J., Řezník M.: Mistři klasické hudby. Praha. WillMarkcz, s.r.o. 2000. str. 806. ISSN 1212-6160

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

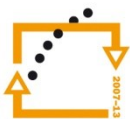
- následuje pařížská konzervatoř, nebyl přijat

Proč? Žádní cizinci!!!!

- cestování, koncertování (Mnichov, Paříž, Anglie, Švýcarsko, Bologna – otec ve svých 53 letech zemřel)
- otřes, návrat do Paříže
- první lásky (krásná Caroline, ministřova dcera) – rychlý konec
- onemocněl, deprese
- touha vstoupit do františkánského kláštera

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Liszt_%28Lehmann_portrait%29,_cropped.jpg,
licence PD

Liszt a slavní současníci

- 1831 uslyšel Paganiniho
- cvičil až 6 hodin denně
(tercie, sexty, tremola, kadence...)

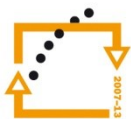
- složil: 12 etud podle Paganiniho
Capriccí

La campanella

Klavírní cyklus Léta putování

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Hudební ukázka:

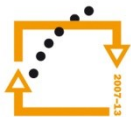
La campanela
(zajistí vyučující)

Úkoly:

1. Jaké virtuozní kousky jste ve skladbě postřehli?
2. Který skladatel také napsal dílo se stejným názvem?
3. Najdete v obou dílech souvislost?

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Odpovědi:

1. Skoky mezi intervaly přesahující oktávy, trylky...
2. Nicollo Paganini
3. V Lisztově La campanelle se objevuje melodie z poslední věty La campanelly N. Paganiniho

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

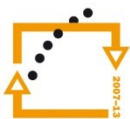
http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Niccolo_Paganini01.jpg, licence PD

Osudová žena

- hraběnka Marie d'Agoult
- utekli do Ženevy
- žili střídavě v Itálii, Švýcarsku
- 10 let vydržel vztah, 3 děti,
- Liszt stále více koncertoval (únik z domácího prostředí)
- pocty, přípitky, hostiny, medaile, tituly
- mediální hvězda - **lisztománie**

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

- spousta žen:
 - Bettina von Arnimová
 - Caroline Ungerová
 - Camille Pleycová
 - Lola Montézová
- Marie dopisem končí vztah s Lisztem

*„K čemu je mi kouzlující
budižkničemu, novodobý Don Juan, zpola
kašpar, zpola kejklíř, který své myšlenky a city
schová do rukávu a samolibě pohlíží na
ohromené publikum, které mu tleská? Deset let
iluze! Není to vrchol? Nebylo toho již příliš?
Sbohem, puká mi srdce hořkostí!“*

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

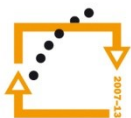
Kolektiv překladatelů Alea, s.r.o., Praha. Perfekt, a.s. 1995. str. 185. ISBN 80-85261-93-6

Životní láska

- Carlyne Sayn-Wittgenstein
- velký vliv na Liszta, začal se věnovat více kompozici
- církve nikdy nepožehнала tomuto svazku
- přesto se začal více věnovat církevní hudbě
- během dvanácti let společného života = vrcholná skladatelská díla

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Poslední léta

- střídal pobyty v Římě, Výmaru a Budapešti
- v 75 letech podnikl poslední turné
- nachladil se, zápal plic, zemřel před půlnocí 31. července

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

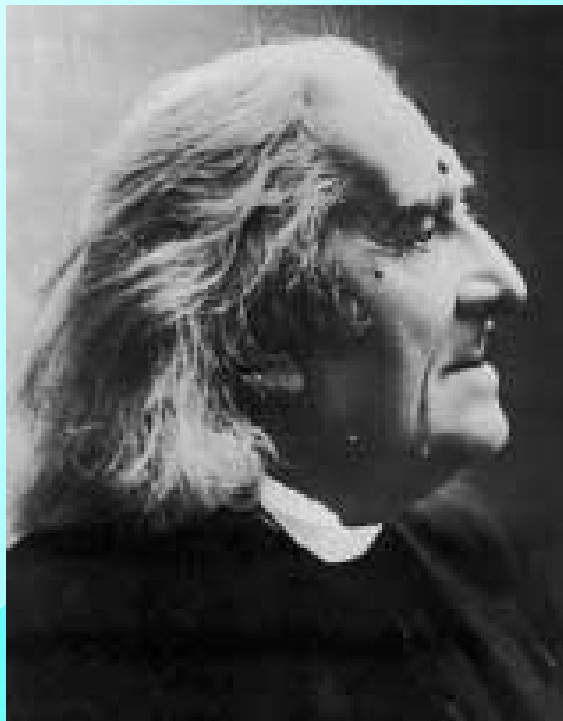

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

**OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost**

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Franz_Liszt_by_Nadar,_March_1886.png,
licence PD

Zdroje:

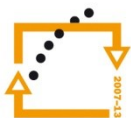
1. Hradecká D., Havlík J., Velek., *Mistři klasické hudby*. WillMark. Praha. 2000. č. 40. ISSN 1212-6160

[http://commons.wikimedia.org/wiki/Liszt_Franz_\(Ferenc\)](http://commons.wikimedia.org/wiki/Liszt_Franz_(Ferenc))

Kolektiv překladatelů agentury Alea, s.r.o.,
Velikáni hudby, nakladatelství
Perfekt. 1995. ISBN 80-85261-93-6

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

2. Obrázky:

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Franz_List_-_Komponist_Jugendbild.jpg, licence PD

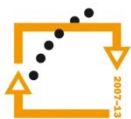
http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Liszt_%28Lehmann_portrait%29,_cropped.jpg, licence PD

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Niccolo_Paganini01.jpg, licence PD

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Franz_Liszt_by_Nadar,_March_1886.png, licence PD

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Materiál je určen pro bezplatné užívání pro potřebu výuky a vzdělání na všech typech škol a školských zařízení. Jakékoliv další využití podléhá autorskému zákonu.

Dílo smí být dále šířeno pod licencí CC BY – SA (www.creativecommons.cz).